100 جىلدىق كۈرەس جولىندا جاڭا ساپارعا اتتانايلىق

سانجى وبلىسى 10 ئۆرلى شارا بەلگىلەپ، نەگزگى ساتىنىڭ ئۆرتىلىشىن جەڭلىدەتتى

كادرلاردىڭ ئۆرتىلىشى جەڭلىدەدى، بۇقارانىڭ كىرىسى ارتتى

نەگزگى ساتىنىڭ ئۆرتىلىشىن جەڭلىدەتۋگە قايىرىلا قاراڭ

□ انار بۇلت / شينجياڭ گازەتىنىڭ ئەتىلشىسى گى يوۋجۇن، ەرىكتى ئەتىلشى زو شياۋيۇي

8 ـ ايدىڭ 24 ـ كۈنى تاڭەرتەڭ، ئەتىلشى فۇكاڭ قالاسى جيۇيۇنجيە قالاشىغى مال شارۋاشىلىق قىستاعىنىڭ تۇرعىنى سەيسەن قامزانىڭ شاعىن ئۇلاسنا بارعاندا كۆلگەن ئەتۇسى جارقىراعان باكالاجاننىڭ، سىلەكەي اعىزارلىق جاپ ـ جاسىل اشتى بۇرىشتىڭ، ترسيپ نارتتاي قىزارعان قىزاناقتىڭ بۇتاق باسىن ئەيپ سامسىپ تۇرعانىن كوردى.

تاڭەرتەڭ ەرتە "ۋەسۋ، تيمدىلىك جاساۋ، توعىسترۋ" بويىنشا قىستاقتا تۇراتىن قىزمەت اتەرەتىنىڭ مۇشەلەرى مەن قىستاق "ەكى كوميتەتىنىڭ" كادرلارى سەيسەن ئۇيىنىڭ كوكونىس باقشاسىنا كەلىپ، ونىڭ كوكونىستەردى ۋزۇنىنە، ارام شوپتەردى وتاپ، سۇارۇنا كومەكتەسپ، قاربالاستىققا ئەتۇستى.

"مەن بۇل كوكونىس باقشاما 10 نەشە ئەتۇرلى كوكونىس ەكتىم، كوپ ئەبولمەي 'ۋەسۋ، تيمدىلىك جاساۋ، توعىسترۋ' بويىنشا قىستاقتا تۇراتىن قىزمەت اترەتى مەن قىستاق 'ەكى كوميتەتى' تەگىن تاراتقان كوكونىس مايىساسى، ولار ماعان ەگۇ تەحنيكاسىن دا قولما ـ قول ۇيرەتتى"، ـ دەدى سەيسەن. قازىر قىستاق كادرلارى ۋاقىتشا قالسا بولعانى، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ ۇيىنە بارىپ ئوندىرىس، تۇرمىس جاعدايلارىن ۇعىسىپ، اۋلا شارۋاشىلىعىن دامىتۇنا كومەكتەسەدى. قىستاق تۇرعنىدارى كوكونىس ساتىپ الاتىن اقشاسىن ۇنەمدەپ قالماستان، ئۇزى ەككەن كوكونىستى جەپ تاۋسا الماسا، قىستاق كادرلارىنىڭ كومەگىندە سىرتقا ساتىپ، كىرىستەرىن ارتتىرۇنا دا بولادى. "نەگزگى ساتى كادرلارىنىڭ ئۆرتىلىشىنىڭ جەڭلىدەۋى ئەبز قىستاق تۇرعندارىن شىنايى يگىلىككە كەنەلتتى"، ـ دەدى سەيسەن قۇانىشپەن.

سەيسەن وتباسىنىڭ تابىس سەزىمىنىڭ، باقىت سەزىمىنىڭ ۇزدىكسىز جوعارىلاۋى سانجى حۇيزۇ اۆتونومياىلى وبلىسىنىڭ نەگزگى ساتى كادرلارىنىڭ ئۆرتىلىشىن جەڭلىدەتۋ شارالارىن ىشكەرىلەي اتقارۋىنىڭ ارقاسى ەدى. نەگزگى ساتى كادرلارى ەر كۇنى جىن اشۋ، مالىمەت كەستەسىن جولداۋ، قاداعالاۋدى، تەكسەرۋدى، باعالاۋدى قارسى الۋ جۇمىستارىنان بوساپ، شىن مانىندە ەگىنشى ـ مالشى بۇقاراسىنىڭ ۇيىنە بارا الاتىن بولدى. ولار "اۋىل شارۋاشىلىق تەحنيكاسى دارىندىلارىنا" اينالىپ، اتىز باسىنا بارىپ، شىنايى تۇردە بۇقاراعا ناقتى ىستەر ىستەپ بەرىپ، قىىن ىستەرىن شەشىپ، بۇقارانىڭ كىرىستەرىن ارتتىرىپ، بايۋ جولىنا تۇسۋىندەگى "جەتەكشىگە" اينالدى.

فۇكاڭ قالالىق ەمدەۋدى قامتاماسىزداندىرۋ مەكەمەسىنەن جيۇيۇنجيە قالاشىغى مال شارۋاشىلىعى قىستاعىندا تۇراتىن "ۋەسۋ، تيمدىلىك جاساۋ، توعىسترۋ" قىزمەت اترەتىنىڭ باستىعى، قىستاقتىڭ ئەبرىنشى شۇجيى جاۋ جيڭ بۇكپەسىز بىلاي دەدى: نەگزگى ساتى كادرلارىنىڭ ئۆرتىلىشىن جەڭلىدەتۋ شاراسى اتقارىلعانىنان كەيىن، جىىن ازايدى، حۇجات ىقشامدالدى، كادرلار قىستاققا بارىپ، وتباسىلارىن ارالاۋعا اناعۇرلىم قۇلشىناتىن بولدى، ناقتى ئەس ئەبىترۋ، قىىن ماسەلەلەردى شەشۋ شارالارى دا اناعۇرلىم ناقتىلاندى، بۇقارا قول سوعىپ القادى.

"نەگزگى ساتىنىڭ ئۆرتىلىشىن جەڭلىدەتۋ جىلى" قىزمەتى ورىستەتىلگەننەن بەرى سانجى وبلىسى نەگزگى ساتىدا ورىن تەۋىپ وتىرعان جىىن، حۇجات كوپ بولۋ، ارحيۇ، مالىمەت كەستەسى كوپ بولۋ، تالعاۋسىز تۇردە قاداعالاۋ، تەكسەرۋ، باعالاۋ، نەگزگى ساتى كادرلارىن قالاعاننىڭ شىعارىپ ۋاقىتشا ىستەتۋ جانە ساتى ـ ساتى بويىنشا ۇستەمەلەۋ ماسەلەلەرىنە باعىتتاي وتىرىپ، قاتاڭ ولشەمدى قىزىل سىزىق بەلگىلەپ، قاياناردىنان باستاپ جونگە سالۋدى كۇشەيتىپ، ئەبىر قىدىرۋ ئەتۇزىم ـ مەحانيزم ورناتىپ، بۇكىل وبلىس كولەمىندە " ئەتورت ئەتۇرلى اداقتاۋ" مەن "نەگزگى ساتىنىڭ ئەبىر كەستەسى" سىناق ئەتۇينى رەفورماسىن ورىستەتتى.

قازىرگە دەيىن نەگزگى ساتىداعى مالىمەت كەستەسى 10عا، قىستاق دارەجەلى ارحيۇ 24 تۇرگە، الەۋمەتتىك اۋماقتىڭ ارحيۇى 23 تۇرگە نەگىزدەلىپ، قىستاق جانە الەۋمەتتىك اۋماق قاتىناساتىن جيىندار 50%تەن استام ازايىپ، نەگزگى ساتىنىڭ ئۆرتىلىشىن جەڭلىدەتۋ قىزمەتى كورنەكتى ناتيجەلەرگە قول جەتكىزدى. وتە ـ موتە، بيىل جىل باسىنان بەرى سانجى وبلىسى "نەگزگى ساتىنىڭ ئۆرتىلىشىن جەڭلىدەتۋدى اناعۇرلىم كۇشەيتۋ جانە ارناعا ئەتۇسرۋ جونىندە 10 ئەتۇرلى شارا" بەلگىلەپ شىعارىپ (تومەندە قىسقارتىلىپ «10 ئەتۇرلى شارا» دەلىنەدى)، نەگزگى ساتى كادرلارىنىڭ ئۆرتىلىشىن جەڭلىدەتۋ جاۋاپكەرشىلىگىن اناعۇرلىم ەگجەي ـ تەگجەيلىلەندىردى، قاتايتتى.

سانجى وبلىستىق پارتكومنىڭ ورىنباسار باس حاتشىسى، كەڭسە مەڭگەرۋشىسى لۇي ياڭشۇي تانىستىرىپ بىلاي دەدى: «10 ئەتۇرلى شارا» ساياسي دەڭگەيدى جوعارىلاتۋ، تولىق ولشەمدى بەكتىلىپ ىستەلىككە جولدانعان حۇجات، جىىن، قاداعالاۋ، تەكسەرۋ، باعالاۋ، ارحيۇ مالىمەت كەستەسى، اكىمشىلىك ىستەرى APPى، نەگزگى ساتى قىزمەتكەرلەرىن شىعارىپ ۋاقىتشا ىستەتۋ، قىزمەتكە بەكىتۋ، تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋدى ارناعا ئەتۇسرۋ، قاتاڭ تارتىپتىك تەجەۋ سياقتى 10 جاقتان اناعۇرلىم ارناعا ئەتۇسرىپ جانە باسا دارىپتەپ، ماسەلەنى باعدار ەتۋگە جانە ونىمدىلىكتى باعدار ەتۋگە تاباندى بولىپ، داۋىعا تۇساۋ بولعان، نەگزگى ساتىنى ماڭزالاعان ماسەلەلەرگە مەگزەس، ناقتىلى ىستەردە كادەگە جارايتىن، ەگجەي ـ تەگجەيلى، ناقتىلى ئەبىر قىدىرۋ تىڭ شارالار شىعارىپ، نەگزگى ساتىنىڭ ئۆرتىلىشىن جەڭلىدەتۋدىڭ جەتىستىگىن ۇزدىكسىز تەرەڭدەتىپ، كەڭەيتىپ، نەگزگى ساتىداعى قالىڭ كادرلاردىڭ ئەس تىندىرۋداعى، جاڭالىق اشۋداعى ىشكى قوزعاۋشى كۇشىن ئونەمدى قاۋلاتتى.

بۇگىنگى تاڭدا نەگزگى ساتى كادرلارىنىڭ جۇگى جەڭلىدەدى، قايتكەندە بۇقاراعا كومەكتەسپ كەلەرىدى قالاي شەشۋگە بولاتىندىعىن، قايتكەندە قىستاق تۇرعندارىن ئوندىرىستى دامىتۇعا باستاۋعا بولاتىندىعىن، قايتكەندە قىستاق تۇرعندارىنا كومەكتەسپ كىرىستەرىن ارتتىرىپ بايۋعا باستاۋعا بولاتىندىعىن زەرتتەۋگە ۋاقىتى جەتەرلىك.

"قازىر نەگزگى ساتى كادرلارىن باعالاۋ بارعان ساين كوكەيگە قونىمدى بولىپ، قاداعالاۋ ـ تەكسەرۋ دە اناعۇرلىم ازايدى. جوعارى دارەجەلى ورىنداردىڭ قىزمەت تەكسەرۋى تەك نەگزگى تاقىرىپقا كۇش سالۋ بولىپ، ونىمدىلىگى ئەتىپتى دە جوعارى بولۋدا، ونىڭ ۇستىنە كوپ جاعدايدا تەك قىزمەتكە جەتەكشىلىك ەتۋ جانە قامقورلىق جاساۋ، ايالاۋ نەگزىندە بولىپ، ئەبزدىڭ ۋاقىت ۇنەمدەپ بۇقارا ئۇشىن قىزمەت وتەۋىمزگە مۇمكىندىك جاسادى"، ـ دەدى قىستاق تۇرعندار كوميتەتىنىڭ جاريالاۋ تاقتاسىنا جاپسىرىلعان «10 ئەتۇرلى شارانى» كورىپ تەبىرەنگەن جاۋ جيڭ.

لۇي ياڭشۇي تانىستىرىپ بىلاي دەدى: «10 ئەتۇرلى شارا» قاتاڭ اتقارىپ تەكسەرىپ بەكىتۋ تۇزىمنە قاجەتتى ىستەرگە دە ناقتى تالاپتار قويىپ، بەكىتۋدەن وتپەگەن ىستەردى ايقىندادى، نەگزگى ساتى ورىندارى قىزمەت مىندەتىن قابىلداۋدان باس تارتۋعا ۇقىقتى بولىپ، نەگزگى ساتىنىڭ جۇمىسىن قالاعاننىشا مولايتۇدى تىدى، سونىمەن بىرگە نەگزگى ساتىنىڭ اۋرتىلىعىن جەڭلىدەتۋدى باقلاۋ ئۇشىن اشكەرەلەۋ تەلەفونىن ورناتىپ، تۇتاس وبلىستاعى نەگزگى ساتى ورىندارى مەن بۇقاراعا اشىق جاريالادى.

"«10 ئەتۇرلى شارا» نەگزگى ساتى كادرلارىنىڭ اۋرتىلىعىن اناعۇرلىم جەڭلىدەتتى، كوپشىلىكتىڭ قىزمەتكە دەگەن ىنتاسى كۇشەيدى، قىزمەت ساپاسى ۇزدىكسىز جوعارىلادى، قىزمەت ستيلى ۇزدىكسىز جاقسارادى، حالىق ئۇشىن قىزمەت وتەۋ، شارۋالاردىڭ كىرىسىن ارتتىرۇدى جەبەۋ دەڭگەيى جوعارىلادى، بۇل وبلىسىمىزدىڭ اۋىل ـ قىستاقتى جاپىاي گۇلدەندىرۇدى ىلگەرىلەتۋىنە بەرىك قامتاماسىزدىق ازىرلەدى"، ـ دەدى لۇي ياڭشۇي.

(باسى 1 ـ بەتتە)

2013 ـ جىلى تازالىق جۇمىسىمەن اينالىساتىن روزىگۇل وتىرعان ئۇيى شاعىلعاندىعى سەبەپتى، ئەبىر مەزەت لايىقتى ئۇي تابا الماي قينالادى. جين ۋي مۇنان حابار تاپقاننان كەيىن، جان ـ جاقتان سۇراستىرىپ ئەجۇرىپ وعان لايىقتى ئۇي تاۋىپ بەرەدى. جۇمىس بولسا جين ۋيمەن اقىلداسامىن، بالا تاربيەسى جونىندە جين ۋيدان كەڭەس سۇرايمىن، بىردەڭگە ۋايىمداسام جين ۋيعا ايتامىن، 8 جىلدان استام ۋاقىت ارالاسۋ ارقىلى ەكەۋى ۇلتتار ىنتىماعى ۇلكەن اۋلاسىندا "ەڭ ارداقتى اپەكەلى ـ سىڭىلىلەرگە" اينالدى. "بالام دا جاقسى كورەدى، ونى 'جين شەشە' دەپ اتايدى"، ـ دەدى روزىگۇل.

حوتان كوشەسى الەۋمەتتىك اۋماعىندا 31 شاعىن رايون بار، مۇنىڭ ىشىندە 28ى ۇلتتار ىنتىماعى ۇلكەن اۋلاسى. وتباسلارىنا سۇيىسپەدىشىلىك، مەيىر جەتكىزۋ، ئۇزارا ۇيرەنۋدى وتباسلارىنا جەتكىزۋ، مادەنيەت، دەنە تاربيە قيىلدارىن وتباسلارىنا جەتكىزۋ، زاڭ ەرەجەنى، ساياساتتى وتباسلارىنا جەتكىزۋ، تاماشا ورتانى وتباسلارىنا جەتكىزۋدەي "بەستى جەتكىزۋ" قيىلى ارقىلى ەر ۇلت تۇرعندارىنىڭ سۇيىسپەنشىلىگى ۇزدىكسىز نىعايا ئەتۇستى.

حوتان كوشەسى الەۋمەتتىك اۋماعىنىڭ تۇرعىنى روزى ابدوللا مەن لي جۇنۋي كەزىندە نەشە 10 جىل بىرگە قىزمەت ىستەگەن، ال قازىر ەسكىتەس كورشى. "كىشكەنە نەمەرەم لي اتاسىنان اڭگىمە ەستۇگە قۇمار". "شىنىن ايتقاندا، لاۋلىدىڭ ۇلى وعان مۇنان دا كەڭىرەك ۇيگە كوشۋدى كوپ ئۇناسىحاتتادى، ئەبراق ول قوسلمادى. ئەبزدى قيمايتىندىعىن بىلەمىن"، ـ دەدى روزى.

سوڭعى جىلدارى ئۇرىمجى قالاسى ۇلتتار ىنتىماعى ۇلكەن اۋلاسىن (شاعىن رايون) قۇرۇ قيىملىن ۇزدىكسىز بايىتۇدى دانەكەر ەتىپ، ەر ۇلت بۇقاراسىنىڭ قيىملىعا قاتىناسۋ بەلسەندىلىگى مەن ىرقتىلىعىن تولىق جۇمىلدىرىپ، ەر ۇلت بۇقاراسىنىڭ وزدەرى تۇرعان اۋلاعا (شاعىن رايون) دەگەن تاۋەلدىلىك سەزىمىن، مويىنداۋ سەزىمىن، تابىس سەزىمىن ۇزدىكسىز كۇشەيتتى.

9 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنى تۇستە ئۇرىمجى جوعارى، جاڭا تەحنيكالىق كاسىپتەردى اشۋ رايونى (جاڭا قالا رايونى) ديوپۋ اۋىلى شۇانرىندۇن ورنالاسترۋ شاعىن رايونىنداعى 47 جاستاعى ابىلەت ابدۇل ۇيىنەن 2 ـــ 3 كيلومەتر قاشقىتقىتاعى كوكونىس باقشاسىنان قىزاناق، بۇرىش جانە ەسان قاباق سياقتى جاس كوكونىستەر العالى بارىپ، ۇيىنە قايتقان جولىندا كونە كورشىسى لي ۇيمينگە دە ئەبرازىن ارنايى اپارىپ بەردى. "كوكونىس باقشاسىن بىرنەشە كورشى بىرلەسپ مايعا العانبىز، جايشىلىقتا قولىمىز بوستارىمىز بارىپ كوكونىستى باپتاپ قويامىز. نەشە كۇننەن بەرى قاربالاستىقتان لي اعايدى جولىقتىرا المادىم، بۇگىن جول ـ جونەكەي سوعىپ امانداسا كەتكەنىم عوي"، ـ دەدى ول.

سول جىلدارى لي ۇيمين حىنانىنان شينجياڭعا كەلگەن كەزدە ابىلەتتىڭ اكەسى جات ەل، جات جەرگە كەلگەن ازاماتتى ۇز ۇيىندە تۇرۇعا ورنالاستىرىپ، تۇرمىس قينىشسىلىعىن شەشۋگە قول ۇشىن بەرگەن بولاتىن. سودان باستاپ ەكى وتباسى ايرىلماستاي سۇيىسپەنشىلىك ورناتقان. "اكەم قايتىس بولعالى تالاي جىل بولدى، لي اعايمەن سۇيىسپەنشىلگىمىز بۇرىنعىداي وتە جاقسى، قولىمىز تيگەندە ول كىسىگە بارىپ امانداسىپ تۇرامىز. ونىڭ ۇلىمەن بايالانىسىم ئەتپەي جاقسى، ەر كۇنى بىرگە قىزمەت ىستەۋدىڭ سىرتىندا، سەنبى، جەكسەنبى كۇندەرى دە ۇنەمى كوكونىس باقشاسىنا بارىپ كاۋاپ جەپ، اڭگىمەلەسپ قايتامىز، قازىر بىرگە تۇعان تۇىستارداي بولىپ كەتتىك"، ـ دەدى ابىلەت.

"شاعىن رايوندا حانزۋ، ۇيعۇر، قازاق، حۇيزۇ سياقتى تۇرلىشە ۇلت بار، ەر ۇلت تۇرعنىدارى وسى ارادا ۇرىپاقتار بويى تاتۋ ـ ئەتاتتى ئومىر ئەسۇرىپ، بەرەكەلى ۇلكەن شاڭىراق قالىپتاستىردى. بۇل ارا مەيىرىمگە تولى، ىنتىماقتىلىق ەبار جەرىننەن مەن مۇندالايدى"، ـ دەدى دىيوپۋ اۋىلدىق پارتكومنىڭ مۇشەسى، شۇانرىندۇن قىسىتاعى پارتيا باس ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى شاۋ حچيڭ.

مەملەكەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كومىتەتىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۋشىسى زىڭ يشين:

تەگىن انقتاۋ قىزمەتىن "جاۋاپكەرشىلىكتەن جالتارۋدىڭ قۇرالىنا اينالدىرۇعا قارسى تۇرامىز

شينحۋا اگەنتىگىنىڭ 8 ـ ايدىڭ 29 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى. مەملەكەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كومىتەتىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۋشىسى زىڭ يشين امەريكانىڭ مالىمەت توپتاۋ تاراۋى جاريالاعان جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇسىنىڭ تەگىن انقتاۋ تەكسەرۋىنىڭ قىسقاشا مازمۇنى جونىندە ئەتىلشىنىڭ ارنايى تىلشىلىگىن قابىلدادى. زىڭ يشين مىنالاردى ئەبلدىردى: كاسىپتىك مەدىتسينا قۇرىلىمى ەمەس، قايتا امەريكانىڭ مالىمەت توپتاۋ تاراۋى جاريالاعان تەگىن انقتاۋ تەكسەرۋ مالىمەتىنىڭ ئۇزى مىسقىلدىق مانگە يە، تەگىن انقتاۋ ماسەلەسىن كىمنىڭ ساياسىلاندىرىپ وتىرعاندىعى وسىدان ـ اق بەلگىلى. جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇستىڭ تەگىن انقتاۋ ئەبىر علمي ماسەلە، جۇڭگو ۇكىمەتى ىندەت تۇىلعانانىن بەرى جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇستىڭ تەگىن انقتاۋدى علمي ورىستەتۋدى باستان ـ ياق قولداپ كەلەدى، دەسەدە، تەگىن انقتاۋ قىزمەتىن ساياسىلاندىرۇعا قارسى تۇرادى، تەگىن انقتاۋ قىزمەتىن "جاۋاپكەرشىلىكتەن جالتارۋدىڭ" قۇرالىنا اينالدىرۇعا قارسى تۇرادى.

جۇڭگو ۇكىمەتى اشىق، جاريا، علمي، سەلبەسۋ پرينسيبىن ۇستانىپ، تەگىن انقتاۋ زەرتتەۋىن علمي ورىستەتۋگە كۇش سالا قولداۋ كورسەتتى. 2020 ـ جىلى 7 ـ ايدا دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنىڭ جۇڭگوعا شارلاي كەلگەن ماماندارىمەن بىرگە قىزمەت ىندەتتەمەسىن (TOR) اقىلداسىپ جاسادى، بيىل جىل باسىندا دۇنيە جۇزدىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمى حالقارالىق ماماندار گرۋپپاسى رەسمي جۇڭگوعا كەلىپ ۇيرۇستىڭ تەگىن انقتاۋ الەمدىك زەرتتەۋىنىڭ جۇڭگو بولەگىندەگى قىزمەتتى ورىستەتتى ەەرى TORعا قاتاڭ نەگزدەلىپ، تەگىن انقتاۋعا قاتىستى زەرتتەۋلەردى ورىستەتتى. مەملەكەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كومىتەتىنىڭ ۇكىمەتىمەن بەرگە جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇستىڭ تەگىن انقتاۋ ئەبىر علمي ماسەلە، جۇڭگو ۇكىمەتى ىندەت تۇىلعانانىن بەرى جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇستىڭ تەگىن انقتاۋدى علمي ورىستەتۋدى باستان ـ ياق قولداپ كەلەدى، دەسەدە، تەگىن انقتاۋ قىزمەتىن ساياسىلاندىرۇعا قارسى تۇرادى، تەگىن انقتاۋ قىزمەتىن "جاۋاپكەرشىلىكتەن جالتارۋدىڭ" قۇرالىنا اينالدىرۇعا قارسى تۇرادى.

جۇڭگو ۇكىمەتى اشىق، جاريا، علمي، سەلبەسۋ پرينسيبىن ۇستانىپ، تەگىن انقتاۋ زەرتتەۋىن علمي ورىستەتۋگە كۇش سالا قولداۋ كورسەتتى. 2020 ـ جىلى 7 ـ ايدا دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنىڭ جۇڭگوعا شارلاي كەلگەن ماماندارىمەن بىرگە قىزمەت ىندەتتەمەسىن (TOR) اقىلداسىپ جاسادى، بيىل جىل باسىندا دۇنيە جۇزدىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمى حالقارالىق ماماندار گرۋپپاسى رەسمي جۇڭگوعا كەلىپ ۇيرۇستىڭ تەگىن انقتاۋ الەمدىك زەرتتەۋىنىڭ جۇڭگو بولەگىندەگى قىزمەتتى ورىستەتتى ەەرى TORعا قاتاڭ نەگزدەلىپ، تەگىن انقتاۋعا قاتىستى زەرتتەۋلەردى ورىستەتتى. مەملەكەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كومىتەتىنىڭ جەرگىلىكتى ۇكىمەتپەن بىرلىكتە كۇش سالا ۇيىمداستىرىپ، سايكەستىرىپ، دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمى ماماندارىنىڭ ساپارلاۋعا قاتىناسۋ تالابىن جان ـ جاقتى قانالاعاتتاندىرىپ، ولار جينيىنتتان شيپاحاناسى، حۋانان تەڭىز ونىمدەرى بازارى، ۋحان ۋيرۇس زەرتتەۋ ورنى سىندى 9 ورىندى قامتىعان بارعىسى كەلگەن بارلىق ورىنعا باردى؛ ولار ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرى، تاجريبەحانا قىزمەتكەرلەرى، علمي زەرتتەۋ قىزمەتكەرلەرى، بازار باسقارۋشى قىزمەتكەرلەر مەن ساۋداگەرلەر، الەۋمەتتىك اۋماق تۇرعندارى، ساۋىقتىرۋ ناۋقاستار، قايتىس بولعاندارىنىڭ وتباسىندا ماماندارىنىڭ قامتىعان كەزدەسكىسى كەلەتىن بارلىق ادامەمەن كەزدەستى. جۇڭگو جاقتىڭ ماماندارى دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنىڭ ماماندارىمەن بىرگە زەرتتەۋ ورىستەتىپ، مالىمەتتى بىرگە جازىپ، بىرگە زەرتتەۋ قورىتىندىسىن جاريالاپ، ەڭ سوڭىندا ۇيرۇستىڭ پايدا بولۋداعى بىرنەشە ئەتۇرلى مۇمكىندىگىن تۇراقتاندىردى: ادام مەن حايۋاننىڭ بىرگە ناۋقاسقا شالدىعۋىنان تەكەلەي تاراۋدى "مۇمكىن بولۋدان ەبىرشاما مۇمكىن بولۋعا ئەتتى"؛ ارالىق پارازيتتەندىرۇشى ارقىلى كىرۇى "ەبىرشاما مۇمكىن بولۋدان وتە مۇمكىن بولۋعا ئەتتى"؛ سۇىق تىزبەك ارقىلى تاراۋدى "مۇمكىن" بولدى؛ تاجريبەحانا ارقىلى كىرۇى "مۇلدە مۇمكىن ەمەس" دەلىندى ەەرى بيىل 3 ـ ايدا بىرىككەن زەرتتەۋ مالىمەتىن رەسمي جاريالاپ، بۇكىل دۇنيە ئۇجۇزى علىم سالاسىنىڭ وسكەلەڭ تۇراقتاندىرۇنا يە بولدى. كەلەسى قادامداعى ىندەتتىڭ تەگىن انقتاۋ قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋ ئۇشىن، جۇڭگو جاقتىڭ ماماندارى 7 ـ ايدا دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنىڭ ماماندارىنا قىزمەت ۇسىنىس تاپسىردى.

زىڭ يشين باسا دارىپتەپ بىلاي دەدى: جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇستىڭ تەگىن انقتاۋ ئەبىر كۇردەلى علمي ماسەلە، تەك دۇنيە ئۇجۇزى عالىمدارى سەلبەسپ زەرتتەۋ ورىستەتۋگە ئەتىس. امەريكا جاقتىڭ تەك ۇيرۇستىڭ عانا ادامزاتتىڭ ناعىز ورتاق جاۋى ەكەندىگىن تانىپ جەتپ، جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇستىڭ تەگىن انقتاۋدى شىنايى ەبىر علمي ماسەلە رەتىندە قاراۋىن، ەار ەل عالىمدارىن تىزە قوسا سەلبەسۋگە شابىتتاندىرىپ، عالىمدارىنىڭ امەريكانى قامتىعان بۇكىل دۇنيە جۇزىندەگى كوپ ەلدە، كوپ جەردە تەگىن انقتاۋ زەرتتەۋىن ىشكەرىلەي ورىستەتۋنە قولداۋ كورسەتۋىن ئۇمىت ەتەمىز.

(باسى 1 ـ بەتتە)

"قىستاقتاعىلار ۇنەمى ەبلىمدى وزار، ەبلىمسىز توزار دەيدى"، ـ دەدى قىستاق تۇرعنى تۇنىساحان يگام. ونىڭ بىرنەشە بالاسى تۇگەلدەي داشۋە وقىپتى، قىزى باقتىگۇل نيزاق 2018 ـ جىلى ۋحان داشۋەسىنە دوكتورلىق وقۋعا وتكەن ەكەن.

"وتباسىمىزدا نەبارى 3 مۇ عانا جەر بار. ەبزدىڭ داشۋەدە وقۋىمىز اتا ـ انامىزدىڭ ەكونومىكالىق باسىمىن ارتتىردى. ەبىر ئتاۋىرى اۋدان، اۋىل جانە قىستاق كومەكتەسكەندىكتەن، وقۋىمىز نەپالعا ۇشىرامادى"، ـ دەدى باقتىگۇل.

بالالاردى وقۋدان قول ۇزدىرمەۋ قۇملۇق قىستاعى 36 جىل بويى تاباندى بولعان قاعيدا. قارت پارتيا ياچەيكا شۇجي نيزاق وسمان ەسكەالا: 1985 ـ جىلى قىستاقتاعى ەشىنارا بالا كەدەيلىك سەبەبىنەن وقۋدان قول ۇزگەن، ـ دەدى. قىستاق پارتيا ياچەيكاسى جين اشپ: "وقي الماسا، پارتيا مۇشەلەرى جۇپ قۇراپ كومەكتەسۋ؛ داشۋەگە قابىلدانسا، قىستاق جول قاراجات بەرۋ؛ 20 مۇ كوللەكتيۋ جەر اجىراتىپ، ودان كىرگەن كىرىستى قىستاق باستاۋىش مەكتەبىنە بەرۋ... پارتيا مۇشەلەرى بولادى ەكەن، بىردە ـ ەبىر بالانى وقۋدان قول ۇزدىرمەۋ كەرەك" دەگەن قاعيدا ورناتتى.

شينجياڭ ينجەنەريا شۇەيۋانىنىڭ ماگيسترانت جەتەكشىسى، پروفەسسور تۇردى ومار كىشكەنتايىنان قۇملۇق قىستاعىندا ئوسپتى. 1989 ـ جىلى شينجياڭ داشۋەسىنەن وقۋ تاۋسقاننان كەيىن جۇڭگو علىم اكادەمياسى شينجياڭ فيزيكا، حيميا تەحنيكالىق زەرتتەۋ ورىندا قىزمەت ىستەپ، كەيىن جۇڭگو علىم اكادەمياسىنىڭ ۇيعارۋىمەن رەسەيگە وقۋعا جىبەرىلىپ، ماسكەۋ داشۋەسىنىڭ ماتەماتيكا، فيزيكا دوكتورى علمي اتاعىنا يە بولعان.

"باستاۋىش مەكتەپتەن تارتىپ دوكتورلىق وقۋ تاۋسقانعا دەيىن مەملەكەتتىك وقۋ ـ اعارتۋ بويىنشا حالىققا تيمدىلىك جاساۋ ساياساتىنان يگىلىكتەنىپ كەلدىم، وتباسىم پالەندەي اقشا جۇمسالعان جوق. پارتيانىڭ قامقورلىعىن ەسىمنەن ماڭگى شىعارمايمىن"، ـ دەدى تۇردى.

وقۋىن تامامداپ كەلگەننەن كەيىن تۇردى كوكونىستەردى جاس كۇيدە ساقتاۋ، جاڭاشا كۇن نۇرى ەنەرگياسى باتەرياسى تەحنيكاسى سياقتى زەرتتەۋلەرگە كۇش سالىپ، كەزىندە 1 ـ كەزەكتى شينجياڭ جاستار علىم ـ تەحنيكا سيلىعى، اۆتونومياىلى رايوندىق علىم ـ تەحنيكا العاباسارلىعى سيلىعى بوينشا 1 ـ دارەجەلى سيلىق سياقتى ماراپاتتارعا يە بولعان. ول تاپقىرلاعان ئجۇزىمدى جاس كۇيىندە ساقتاۋ تەحنيكاسى جەمىسشىلەردىڭ كىرىسىن ارتتىرۇندا زور رول اتقاردى.

"ئبلىم تاعدىردى وزگەرتەدى، وقۋدى تامداپ وتانىنىڭ ئۇمتىن اقتاۋ كەرەك". شينجياڭ جۇڭتاي توبىنىڭ "ۋەسۋ، تيمدىلىك جاساۋ، توعىسترۋ" قيىملى بويىنشا قۇملۇق قىستاعىندا تۇراتىن قىزمەت اترەتىنىڭ مۇشەسى ايگۇل حەلىل وسى قىستاقتان شىققان ستۇدەنت. ول بىلتىر مەكەمە ورنىنىڭ قۇملۇق قىستاعىندا "ۋەسۋ، تيمدىلىك جاساۋ، توعىسترۋ" قىزمەتىن ورىستەتۋگە ادام جەبەرەتىندىگىن ەستىپ ىرقتىلىقپەن تىزىمدەلگەن بولاتىن.

"قىستاق تۇرعندارى وقۋ ـ اعارتۋعا ئمان بەرەدى، كوپشىلىكتىڭ رۋحانى بەت ـ بەينەسى جاقسى، تالپىنىستارى دا كۇشتى"، ـ دەدى ايگۇل، ـ "بۇگىنگى كۇنى شينجياڭنىڭ اۋىل ـ قىستاقتارىندا، ەر ەڭ اسىم قۇرىلىس ـــ مەكتەپ، بالالار تۇگەلدەي تاماشا تاربيە الا الادى. اۋىلداستاردىڭ بارلىعى پارتيانىڭ جاقسى ساياساتىنىڭ ۇمتىنەن شعىپ، بالالاردى وتان قاجەت ەتەتىن دارىندى ەتىپ جەتىلدىرۋ كەرەك"، ـ دەپ قارايدى.

مەكەن ـ جايىمىز: ئۇرىمجى قالاسى حۇڭيۋان سولتۇستىك جولى 500 ـ ئومىر، تاراتۋ ورتالىعى: 5593062، جارناما باسقارماسى: 5593341 پوچتا ئومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان